

N O I T I L L U K A

NOCTILUCA

Organ för ELEVRADET vid ÅGGELBY SVENSKA SAMSKOLA

HÄLSNINGAR FRÅN ÅR 1980

=====

Jag är en typ, en helt vanlig typ, som arbetar och studerar vid Äggelby 'aktivitetshus'. Huset kallades officiellt under det mörka 60 - talet Äggelby svenska samskola, medan de dåtida eleverna använde den talande benämningen "Spugeli".

Då under 60-talet när morsan gick i Spugeli fanns det sådana individer som kallades lärare och rektorer. Det känns underligt. Jag har hört att det bland dom fanns en rektor som hette nånting på Hjalmar, men det är länge sedan dess. Efter honom kom det sedan ganska många andra rektorer ända tills man upptäckte att de stackars rektorerna drucknade i sitt arbete och skulle gå under om man inte fort gjorde något åt saken. För på den tiden var det så fånigt ordnat att allt ansvar och all makt i skolan låg hos en person, rektorn. Då upptäckte man att allting skulle gå mycket lättare om man i stället delade ansvaret och uppgifterna mellan alla som arbetade i skolan.

Nu sköter alla vi som träffas och som arbetar här i huset tillsammans hela butiken. Så nu är alla viktiga och behövs, ingen är överlopps.

Nuförtiden har det här aktivitetshuset blivit en samlings- & arbets - plats för alla människor i trakten, inte bara för dem som är i ålder 10 - 20 år. Hit kommer barn, ungdomar, medelålders och äldre, för att leka, arbeta, skapa och bara vara.

Morsan berättar att hon ibland brukade skolka för att hon inte stod ut med att gå till skolan. Sådant förekommer inte mera. Ja förstås, man går ju inte alltid till "huset" men det beror inte på att man inte skulle stå ut, utan på att man kanske just den dan vill göra något annat, som till exempel åka och titta på sin gamla farmor, städa, gå nästan med en vän, bada grannens ungar, måla lidret på landet etc. Men det är ju så härligt i huset (förr skolan) och man kan göra så mycket bra där. Man kan duplicera små geografiböcker, måla tavla, studera världsproblemen på 60-talet, se nån antik och skrottretande reklamfilm från samma årtionde eller åka kana med klottiga ungar.

Att vara i 'huset' är faktiskt jätteroligt nuförtiden. Var och en läser det hon/han är mest intresserad av från böcker eller duplikat eller följer audiovisionen, antingen i grupp eller för sig själv, ser filmer, diskuterar och utbyter åsikter, lyssnar på föreläsare som vet lite mer än hon/han om ett speciellt ämne osv.

När vi utvecklade den här fria institutionen, kom vi till att man hela livet igenom måste fortsätta att studera, vi är aldrig färdiga. Därför kommer hit till före detta "Spugeli" så många människor i olika åldrar, för att hålla sig ajour med utvecklingen.

Det är inte så lätt att styra och ställa allting själv, men desto roligare när vi är så många som gör det tillsammans. Vi vet i alla fall varför saker och ting gjorts på det eller det sättet. Just nu är det ett förskräckligt bråk på gång. - Ett par föreläsare har klottat ned väggarna och städgruppen är helförbannad på dem! Vi håller ett allmänt möte för att klara upp bråket. Jag sticker i väg dit och hälsar alla stackars pinade 60-talselever/lärare/rektorer.

Elevens rättsskydd

Skolan som arbetsplats.

Dagens skola styres diktatoriskt. Den beslutande, verkställande och dömande makten kan teoretiskt samlas och samlas ofta - i en enda hand - rektorns. Godtycke i fråga om bedömning, rättsskydd, stipendieutdelning och övriga sanktioner florerar. Det auktoritära systemet gör eleven svarslös i situationer där han vet att han har rätt.

Ett litet exempel på nonchalans och godtycke är att det ännu förekommer kroppssaga i vår skola. Detta förekommer främst på de lägre klasserna. Saken har inte ännu förts vidare då eleverna i fråga varit rädda för repressalier från vederbörande lärares håll.

Sen går folk ännu omkring och undrar varför elever får skolskräck och nervösa magsjukdomar om morgnarna när de skall till skolan.

En annan faktor som kan spela in vad elevernas mentala hälsa beträffar, är skolans bestraffnings- och bedömnings-system. Som bekant tillämpas det s.k. automatiska bestraffningssystemet i de flesta skolorna i dag. Detta innebär att eleven automatiskt och utan omprövning, efter tre anmärkningar, erhåller en snabbvinst å en timme kvarsittning samt därtill ett steg sänkt i uppförande- eller ordningsvitsordet. Nu är det tyvärr på det sättet att enligt gällande finsk lag FÅR man inte straffa en medborgare två gånger för samma förseelse. Hur går det då i det fallet att eleven blir "avlägsnad ur lärorummet" eller får "stå i knuten".

Enligt skolordningens § 39 är dessa i och för sig straff. De här åtgärderna antecknas uteslutande som anmärkningar i dagboken, om man får några anmärkningar till, vilket inte är svårt, får man sitta en timme. Anses inte elever vara finska medborgare, eftersom grundlagen och förmyndarlagen i skolordningen på sina punkter kringgås?

Förfarandet försvaras ofta med att den tredje anmärkningen uteblir. Visst kan det vara så, men tänk er in i den situation, att ni som skolelev har två anmärkningar, att ni har stränga föräldrar och att ni går omkring livrädd för en anmärkning till med den direkta påföljden att era föräldrar informeras om otyget och ni får en timme "kvarssa". Tänk om denna anmärkning inte var er skuld.

Er morsa har helt naturligt försovit sig, inte t.ex. väckt er i tid, ni försover er. När ni kommer till skolan och försöker förklara möts ni av repliker som: "kom nu inte igen med den där gamla", "skyll du på mamma bara", "nu orkar jag inte med dig mera" och "håll käften".

Det är inte att undra på att en elev blir nervös, när han saknar all tillit och allt förtroende och när största delen av straffen beror på lärarens godtycke och humör.

Varför är det så, att en jävig part kan döma och utdela straff helt enligt eget godtycke och förgottfinnande?

Felet ligger i skolordningen från år 1872, i straffsystemet, i skolans administration, i lärarens dåliga humör eller brist på humor. Eleverbas krav på medbestämmanderätt och deras åsikter möts alltsomoftast av ett "vi vet nog vad som är bäst för er."

Jag frågar er: Skulle ni vilja vara elever i en skola av i dag? Dagens skola uppfostrar människor för 1800-talets samhälle, då det var naturligt att barnen skulle tuktas till visdom, men hur är det i dag? Varför litar man inte på eleven?

Jag uttrycker en önskan om att lärare och föräldrar skulle se på saken ur elevens synpunkt och mindre frikostigt utdela sina på eleven enbart negativt verkande tillrättavisningar.

Vi är också människor!

KÖNSROLLSDEBATTEN

”Det är jävligt synd om er, men så är det! Sådant är kvinnans öde. Underkasta er!” = tonfallet i veckopressen.

De flesta kvinnor i vår kultur är neurotiker. Med de flesta menar jag nittionio procent. Eller kanske nittioåtta, för att vara säker på att inte överdriva. Med neurotiker menar jag en person som genom inverkan från en hämmande och frustrerande omgivning fått sin

förmåga förstörd att till fullo utnyttja sin fysiska och psykiska kapacitet.”

Så inleder Barbro Backberger sin bok "Det förkrympta kvinnoidealet", en bland de slagkraftigaste debattböckerna om könsrollerna.

Boken är ett prov på Backbergers sakkännedom samtidigt som den är en förespråkare för en friare kvinnosyn. Kvinnornas frigörelse är enligt henne fortfarande villkorlig.

Individens sociala beteende korrelerar med miljön. Författarinnan ställer detta faktum som bakgrund för sitt resonemang och understryker den sociala rollens inverkan på individens beteende. Jag-upp-fattningen eller som primärgruppforskaren Cooley kallar det, spegeljaget, är därför beroende av omgivningens attityd. Kvinnans roll, sådan den föreskrivs av omvärlden, innebär passivitet, undergivenhet, medelmåttighet. Det värsta är inte det att kvinnorna framställs passiva, menar författarinnan, utan att deras passivitet förhärligas och framställs om ideal. En kvinnlig kvinna har, i stort sätt, inga andra initiativ, än att sitta och vänta på att mannen skall företa sig något som har med henne att göra. Så är det i folksagor som Tusen och en natt, Snövit, Askungen, liksom i den stora litteraturen, där Backberger utpekar kvinnogestalter som Ingeborg i "Fritiofs saga", Gretchen i "Faust", Natasja i "Krig och fred" och Constance Chatterley i "Lady Chatterleys älskare".

Uttalanden som "På mannens kärlek vilar kvinnans värde", "Ligga still är kvinnogöra", "Kvinnan är mannens katalysator", verifierar den kvardröjande orientaliska kvinnosynen och väcker författarinnans aggressivitet. Hon liknar de manliga författarnas syn på kvinnan som något slags haschisch eller marijuana. Också filmkonsten får smaka hennes kritik. Ingmar Bergman och Jörn Donner klandras för deras reaktionära dikotomisering (tudelning) av kvinnorna; den politiskt aktiva kvinnan förlöjligas, medan kvinnan som lever enbart i en sexuell dimension förhärligas.

Backberger framhåller vidare att så länge samhället idealiserar kvinnans passivitet är hon dömd till sin defaitiska (ödesbestämda) och kuvade livsstil. För att upprätthålla status quo (det nuvarande tillståndet), underkastar hon sig mannens krav och går masochistiskt (martyraktigt) upp i rollen som hemmafru och mamma. Hon flyr undan verkligheten, dels genom att pryda sin egen kropp, dels genom att läsa shablonmässiga veckotidningar, samt reagerar aggressivt gentemot andra kvinnor, främst sådana

som kan tänkas tävla med henne. På så sätt har ett anpassningsbeteende som fortgått i århundraden, lett till att kvinnan själv byggt en mur kring sig. Kvinnans prestationer har fastnat på hennes egen vilja och fantasi vilka utgör ett hinder för ett aktivt deltagande i samhället. Skickligt manifesterar Backberger genom Fredrika Bremers, Victoria Benediktssons, Agnes v. Krusenstjernas, Cora Sandels och Karin Boyes författarskap, det faktum att kvinnans defensiva (försvarspräglade) beteende hindrar henne att förverkliga sig själv.

Den reaktionära kvinnosynen kommer fint fram i de resultat som författarinnan redovisar för i en undersökning av tre veckotidningar. Den sociala och psykiska situationen avgör valet för avkopplingsätten och ger ingen möjlighet att välja något annat slag av förströelse. Kvinnan är storkonsument av veckotidningar, vilka erbjuder henne flykt och kompensation. I fiktionsprosan och reportagen om prinsessor tecknas modellen för hennes passiva roll. I skönhetsråden anvisar man henne hur hon gör sig så attraktiv som möjligt och på så sätt lyckas bli utbudet av män som andra vill bli utbudna av. Hur hon sexuellt fungerar så perfekt som möjligt, får hon anvisning om i samlevnadsartiklarna.

I det avslutande kapitlet övergår diskussionen till tonårssexualiteten och den moraliserande smygpropagandan utan rationell täckning. Ungdomsupplysare och psykologer framställer sitt eget normsystem som det enda rätta. Attityderna till det sexuella beteendet domineras i högsta grad av det gamla könsrollstänkandet, framhåller författarinnan, samt visar häpnadsväckande exempel på att attityderna inte finns bara bland gemene man/kvinna, utan också bland dem som är normspridare och normförnyare.

Boken hör inte till de allra "färskaste" böckerna, men den är fortfarande högaktuell. Barbro Backbergers insats i debatten om könsrollerna är stor. Det lönar sig att läsa "Det förkrympta kvinnoidealet."

Christina Ekblom.

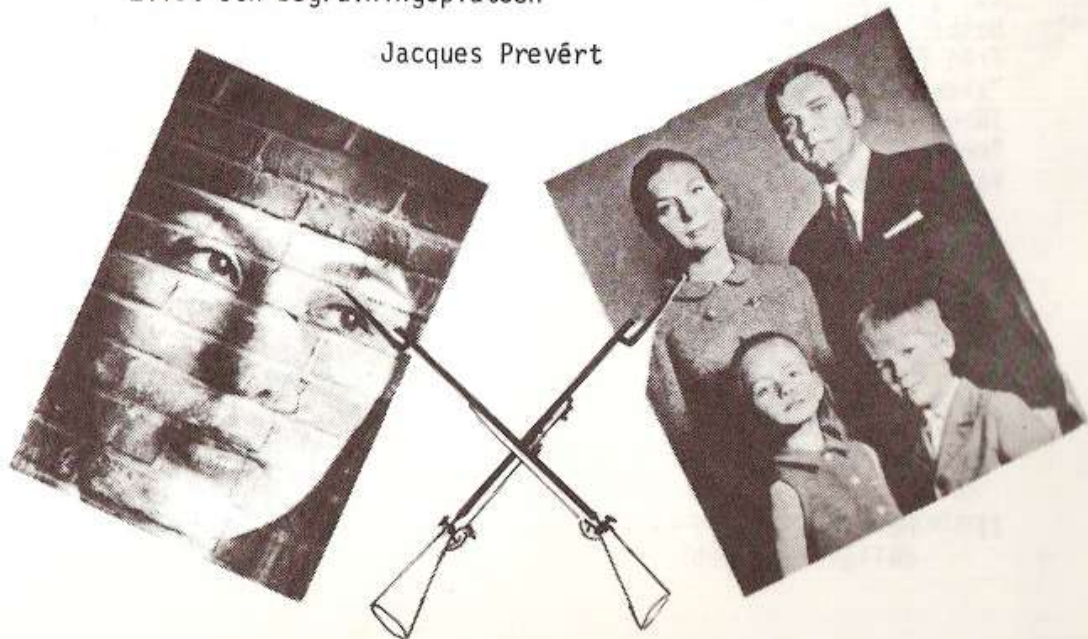
Red.anm. "Det förkrympta kvinnoidealet" finns i ER-biblioteket. Ordförklaringarna är insatta av redaktionen.

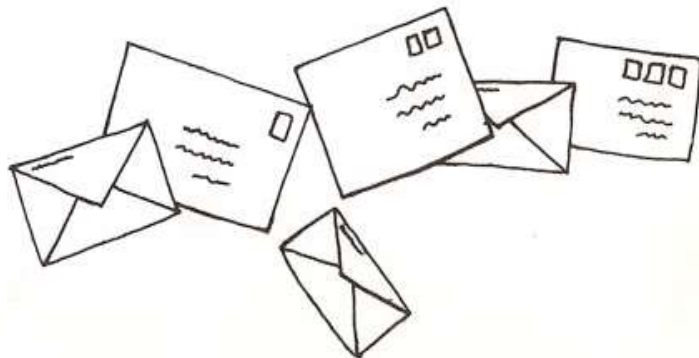
Familjen

Mamma stickar
 Sonen krigar
 Hon tar det som något alldeles naturligt, mamma
 Pappa då, vad gör pappa
 Han sköter sina affärer
 Hans hustru stickar
 Hans son krigar
 Självt sköter han affärer
 Han tar det som något alldeles naturligt, pappa
 Och sonen, och sonen?
 Vad tycker sonen?
 Han tycker inget alls
absolut inget alls, sonen
 Hans mamma stickar, hans pappa sköter affärer
 han krigar
 När han slutar kriget
 börjar han sköta affärer med sin pappa
 Kriget fortsätter, mamma fortsätter
 Hon stickar
 Pappa fortsätter, han sköter affärer
 Sonen är död, han fortsätter inte längre
 Pappa och mamma går till begravningsplatsen
 De tar det som något helt naturligt, pappa och mamma
 Livet fortsätter, livet
 Stickandet, kriget, affärerna
 Affärerna, kriget, stickandet
 Kriget
 Affärerna, affärerna och affärerna
 Livet och begravningsplatsen

Jacques Prévert

8 Insändare

Sju år har jag nu tillbringat i denna i allmänhet rätt humana och trevliga skola. Nu då jag kommit till åttan har jag plötsligt börjat nästan vantrivas i vår skola. Detta mycket på grund av att man börjat tillämpa "system" som, enligt lärarna, också tillämpas i andra Helsingforsskolor. Jag undrar bara varför man nu blivit så benägen att börja följa alla världens löjliga regler som inte tidigare tillämpats. En bestämmelse som i mitt tycke är fullständigt onödig är, att skolans ingång stängs då morgonsamlingen pågår. Genom detta kommer gossar, som efter gymnastiken p.g.a. knapp tid inte hinner duscha och klä om sig, 10 minuter försent till andra lektionen i stället för att kanske endast försena sig tre-fyra minuter. Flickorna blir inte hindrade av ytterdörren genom att deras gymnastiksal ligger på nya sidan. De blir således inte uppskrivna, medan gossarnas försening resulterar i anmärkning. Detta system leder endast till att många inte vill duscha sig efter gymnastiken. En stor del av eleverna ids överhuvudtaget inte gymnastisera.

Jag har faktiskt hört från "lärarhåll" att dörren hålles stängd för att man skall få "fast" de som försenar sig. Detta är väl inte någon relevant förklaring. Jag tror verkligen att lärarna endast vill demonstrera sin makt och visa eleverna att de kan göra livet surt för dem.

Detta är endast ett av de många i mitt tycke oförnuftiga beslut som på sista tiden gjorts i vår skola. Bestämmelse om att åttornas provtider skulle begränsas, är någonting som jag speciellt skulle vilja opponera mig emot. Enligt vad jag av en del lärare fått höra, är våra klasskrivningar svårare än slutprovets skrivningar. Är det inte orätt att vi måste hinna skriva klasskrivningarna på så kort tid som två och en halv timme, någonsång kanske tre och en halvtimme? Det är främst de svaga eleverna, eller de som skriver långsammare, som får lida av detta. Deras prov blir en enda salig röra. Kommentarer som "detta är nödvändigt på grund av att ni samarbetar" är egentligen onödiga, för jag kan berätta - om det inte var känt från förut - att samarbete existerar i allmänhet alltid, man har alltid "samarbetat" och kommer alltid att göra det oberoende av provtidernas längd eller av om proven övervakas. Jag insisterar således på att denna "reform" skall slopas, så att vi kunde övergå till det system, som förr varit i bruk.

Jag skulle ännu vilja påpeka att de flesta andra eleverna i åttan håller med mig i fråga om våra provtider.

Med vänlig hälsning

Peter Lindström.

II Mera upplysning åt eleverna!!! (lamporna i 5B är i dåligaste laget)

Pladay.

Om maten:

- Inte russin i leverlådan.
- Potätisarna bör koka åtminstone i 45 minuter.
- Helst kniffel till alla måltider.
- Mjök !!!

För övrigt är vi nöjda, men betalningen; varför måste vi betala för de dagar vi är frånvarande?? Vi tycker att maten ändå är tillräckligt dyr. Varför används inte matlappar?

S.k.

De nya pulpeterna är oerhört obekväma!
Jag tyckte mycket mer om de gamla. Efter de långa skoldagarna har man de bakre delarna förskräckligt ömma. Varför kan inte fabrikanterna provsitta pulpeterna före de skickas till de arma skoleleverna?

"Emma"

Protest mot tortyrredskap i form av obekväma lådpulpeter !!

Dom gamla pulsorna var mycket sympatiskare än de här nya doningarna. Nu ser ju klasserna förbaskat operonliga ut. För den delen är både pulsorna och klassrummen helt mänskofientliga: 1. För små. 2. Ryggstödet felplacerat, man får ryggskav & -värk. Det är dessutom omöjligt att sitta rak och samtidigt skriva. 3. Fotstången är helonödig och indrar fötternas fria rörelser. 4. Man kan inte stiga rak opp ur dom, utan större ansträngningar och lärarna fordrar ju att man ska stiga opp för dem. Vafför får vi inte sitta på golvet och om vi nu nödvändigtvis måst sitta i pulpet så kan vi int sitta på dom.

2 som håller på att bli sneda.

ER-information

Elevrådet har öppnat sitt eget bibliotek i ER- (material-) rummet. Vi gjorde det därför att skolans bibliotek endast håller sig med ungdomsböcker av Wahlströms- och Blyton-typ, några deckarromaner och diverse andra föråldrade grejer. Vi vill ha böcker som vi får information från. Den tiden är förbi då vi läste konventionella, indoktrinerande flick- pojk- och ungdomsböcker och eftersom skolans bibliotek, isynnerhet nu efter branden inte har annat, såg elevrådet sig tvunget att sätta ihop ett eget litet bibliotek. Där finns aktuella debattböcker, som några elever ställt till ER-bibliotekets förfogande. Om Du har bra, aktuella böcker och inte just nu behöver dom, kunde Du också låna dom åt ER som lånar dom vidare till eleverna. ER-biblioteket är öppet nästan varje matrast. Kom och titta.

OPINJONSUNDERSÖKNINGEN

Då man utför en opinionsundersökning efter alla konstens regler skriver man en exakt statistik över det inkomna materialet. En förutsättning för ett sådant förfarande är emellertid, att materialet har inkommit. Vid den undersökning ER (elevrådet) i Ägeli företog återlämnades exakt 50% av blanketterna. Av dessa lyckligen inlämnade var många en aning bristfälligt ifyllda, andra innehöll en massa nja-, tja- och kanske-svar. Analysen av dem kan alltså inte heller bli exakt utan endast en redogörelse av vissa tendenser. Man måste vidare antaga att det är de "aktivare" eleverna som faktiskt har ifyllt blaskorna, vilket säkerligen åstadkommer ganska stora missvisningar i beräkningarna. Frågorna var allt för svåra för många, isynnerhet för eleverna i lågstadiet (I-III), deras svar har inte heller beaktats i lika hög grad som de övrigas. Den första tendensen i opinionsundersökningen uppvisar är, som synes, en utsökt passivitet. Men somliga ljusare sidor finns också. Majoriteten av eleverna vill ta mera aktiv del i undervisningen. De vill ha mer att säga till om då det gäller val av kursböcker och lektionsplanens utformning. De vill gärna ha grupp-arbete. Tanken på frivilliga lektioner gillas inte av den stora allmänheten. Den anser sig inte tillräckligt "mogen" för ett slikt förfrånade. Eleverna är inte heller riktigt nöjda med förhållandet lärare - elev. De vill gärna säga du till sina lärare och de anser sig ha rätt att säga sin åsikt vid tillsättandet av nya lärare. Att lärare skall ha rätt att strejka förefaller alldeles självklart för de flesta, men motiveringen är för det mesta att då får ju eleverna ledigt. Många av eleverna anser att de själva inte är "mogna" för att ha strejkrätt. Eleven i allmänhet tycks anse sig för omogen att ta ansvar.

När det gäller den yttre trivseln i skolan har det kommit in massor av förslag om vad som borde göras. Rent allmänt kan sägas att skolan borde vara "mysigare", naturligtvis. Eleverna i gymnasiet trivs mycket sämre i skolan än eleverna i de lägre klasserna. Ända t.o.m. trean trivs så gott som alla bra.

När det gäller sådant som ogillas skarp kommer anmärkningar på första plats. Vitsord i ordning uppförande och uppmärksamhet är också impopulära. Sedan har vi de minst omtyckta ämnena. Det finns inget ämne som inte skulle anses onödigt av någon enskild elev men religionen vinner den här tävlingen.

Det sista, och sorgligaste, kapitlet är elevernas inställning till elevrådet. Om vi tar frågan: har klassrepresentanten informerat om ERs beslut; så får ingen enda klassrepresentant godkänt betyg. En vanlig kommentar till frågan är: "Vem är min klassrepresentant?". Kontakten mellan ER och eleverna tycks brista isynnerhet på den här punkten.

Folket tycks inte vara intresserat av ER-verksamheten. De har heller inte så många förslag om vad ERs programsektion borde ordna för tillställningar. Tendensen är den att de yngre vill ha skolgame medan de äldre vill ha intimare fester och diskussioner. Många av eleverna påpekar att de i alla fall inte vill ha "någo politiskt". De allra flesta har inga åsikter alls att komma med då det gäller den här frågan.

Det fanns en skild ruta för aggressioner i opinionsblaskorna. De aggressioner som kommit till uttryck här gäller främst ER "som bara joinar och inte gör någonting." Det tycks enligt folket förhålla sig så att ER ska göra nånting och det skall vara passiv åskådare. Folket borde alltså med tiden inse att det är det som har makten. **Forts. sid. 13**

1 2 3 4 5 6

12 bud till kvinnan (Något omredigerad ur en amerikansk tidskrift. Den ursprungliga artikeln är skriven av en amerikansk psykiater och faktiskt allvarligt menad.)

- Kvinna, ställ alltid din egen man över alla andra människor, också dig själv, och över alla saker. Din egen man är den viktigaste personen i ditt liv.
- Kvinna, vänta på din man när han kommer hem och låt honom alltid veta var du är - han uppskattar det.
- Kvinna, protester aldrig mot din man, använd dig inte heller av intriger och förstuckna elakheter, säg det du har på hjärtat, förlåt och glöm.
- Kvinna, försumma aldrig att sköta ditt utseende. Om du gör det, tar mannen det som likgiltighet för honom själv och som likgiltighet för sexuallivet.
- Kvinna, var alltid attraktiv, Använd lockande nattlinnen - mannen är stolt över din sexighet.
- Kvinna, var aldrig otrogen, flirta aldrig med andra män. Sträva inte efter att vara den populäraste i ett sällskap utan endast efter att vinna din egen mans uppmärksamhet.
- Kvinna, acceptera din mans intressen för idrott och hans behov av andra mäns sällskap. Ta inte dessa intressen som en undervärdering av dig själv.
- Kvinna, tag inte illa upp fastän din man övertidsarbetar om du samtidigt vill att han skaffar dig saker som han kan få endast genom att övertidsarbeta.
- Kvinna, ställ aldrig din man inför en konfliktsituation.
- Kvinna, var tåldmodig och klaga inte.
- Kvinna, längta endast efter en mans kärlek.

7 8 9 10 11 12

- Skål! för Ägelis framtid.

Skolans ombyggnadsplaner

Skolstyrelsen tillåter att den nya byggnaden endast får byggas i en våning och bara får inne hålla vaktmästarbostad + eventuella andra utrymmen. Byggnaden placeras så att den förenar de båda nuvarande byggnaderna.

Skolstyrelsen krävde att om vår skola överhuvudtaget ska få lov att bygga den nya byggnaden måste vi slopa endera jomppasalen. Det blev alltså flickornas jomppasal som slopas.

Pojkarnas jomppasal kommer att användas gemensamt av både flickorna och pojkarna och sångsalen blir duschrum för flickorna.

Flickornas jomppasal delas på hälften (vertikalt) och ett mellantak byggs. På det sättet fås 2våningar.

Arbetena med den nya byggnaden påbörjas i april och avslutas senare under höstterminen 1970. Däremot företas förändringar av flickornas jomppasal under sommaren och de nya utrymmena är färdiga att tas i bruk när höstterminen -70 börjar.

Till klassrepresentanten och suppleanten.

Några råd till Dig som är vald att representera Din klass i elevrådet.

Först och främst: gå till elevrådsmötena och de allmänna mötena!

Det är beklämmande att så få av klassrepresentanterna och suppleanterna går på mötena. Eftersom det allmänna mötet och elevrådsmötet är beslutsfattande organ är det inte för mycket begärt, att Du som är vald att representera Din klass och framföra klassens åsikt, faktiskt deltar i beslutsfattandet och övervakar att besluten överensstämmer med deras åsikt som valt Dig.

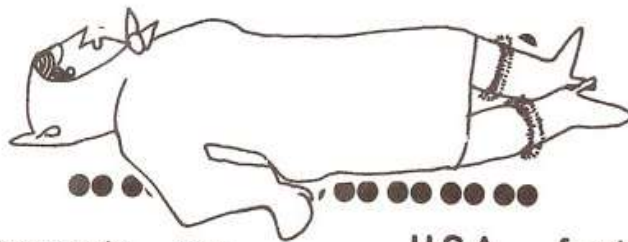
Under mötet: berätta vad människor i Din klass tycker och tänker om skolan, vad dom tycker är orättvist, vad dom vill ändra på. Fråga dom och prata med dom! Om det har hänt något extra så berätta om det.

Efter mötet: Tala om för Din klass vad som har hänt, vad man pratat och enats om!

Om Du faktiskt deltar aktivt i elevrådets arbete ger Du Din klass en chans att påverka. Du får inte tycka att det ger "status", att det är fint att vara KR eller Suppl., för det är det verkligen inte om Du inte gör något.

Toril

I ER-stadgarna står det: Suppleanten bistår KR och bör närvara vid ER-möten. Om KR är förhindrad att närvara vid ER-mötet tillfaller KR:s röst suppleanten. Vid fall av uppenbar misskötsel kan KR avsättas av klassen med 3/4 majoritet. Avsätts KR inträder suppleanten i hennes/hans ställe och en ny suppleant väljs.

Fortf. från sid. 10

En fråga som det finns exakt statistik över är den om samarbetsorganets sammansättning. Denna tävling vanns av förslag no. två: det vill säga 50% av elever - 50% övriga (38%). Andra plats i tävlingen erövrades av ett förslag som härstammar från eleverna: "ingenting alls" (30%). En stackars elev i hela skolan vill ha one man - one vote systemet infört. Men det finns många som föreslår att ER skall skippas. Den enda sidan av ER-verksamheten som röner godkännande är fadderbarnet, men det räcker med ett, tycker folket.

Opinionsundersökningskommittéordförande

H. Biström

USA... forts. från sid. 15.

Den privata företagsamheten, ett grundvärde för amerikanen, har kommit i konflikt med nödvändigheten, att skydda den enskilda medborgarens hälsa. Och eftersom USA har en viss kommunistkräcka kan amerikanen inte godkänna "government control". Med Nixon i sadeln känner de flesta sig trygga och svårare kriser kunde leda till att politiker typ Wallace eller Agnew får tilltagande makt. USA söker efter nya krafter i det politiska spelet, men många är rädda att amerikanerna är oförmögna och utan makt att välja män som kunde leda USA på rätt spår.

"Pedro"

USA

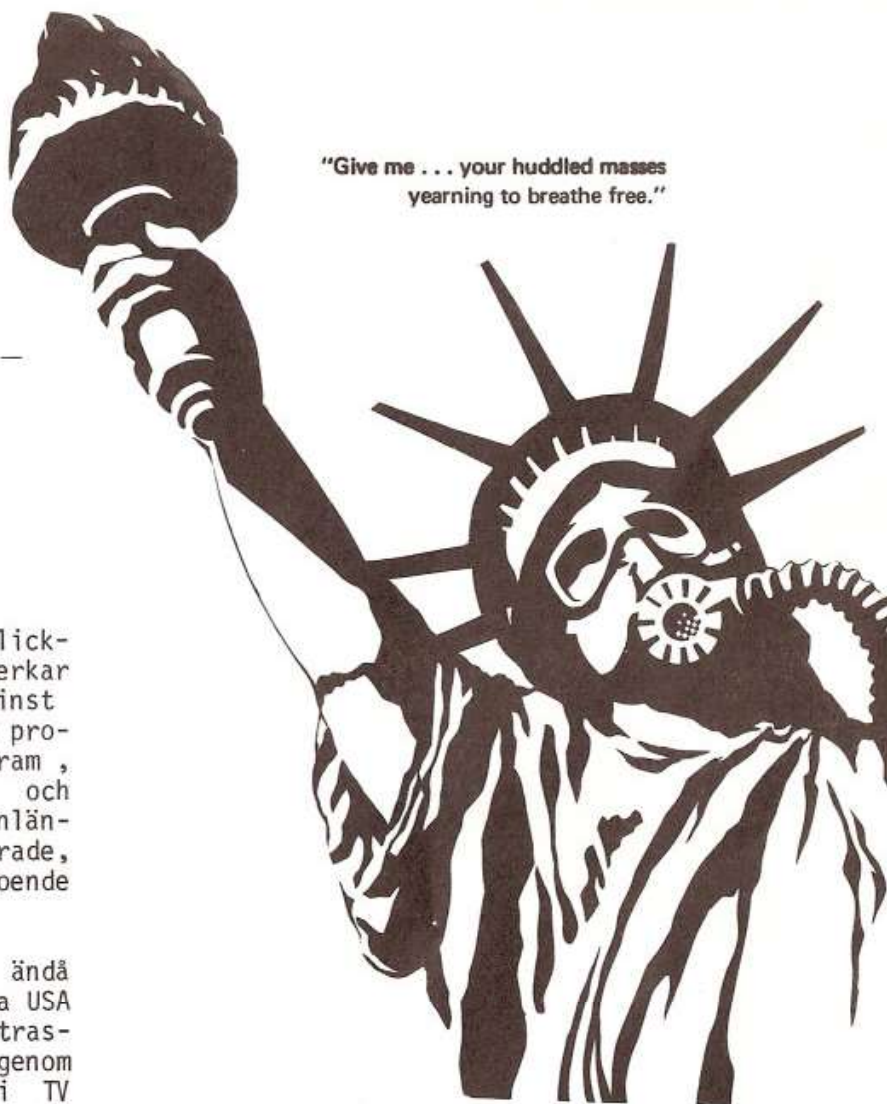
En rapport av en finländsk stipendiat.

USA är mer än någonsin i vår blickpunkt. Förenta Staterna påverkar varje knut av världen, inte minst Skandinavien, med sitt enorma propagandamaskineri. Med TV-program, seriemagasin, filmer, böcker och amerikanska produkter blir vi finländare mer och mer amerikaniserade, vår utveckling är i mycket beroende av USA.

För de flesta av oss är USA ändå det stora okända. Det vill säga USA är fullt med paradoxer och kontraster. Den bild vi får av USA genom att glo på amerikanska serier i TV ger endast en liten del av hela "sanningen". I stort sett är det ändå knappast fel att säga att den finländske skoleleven vet minst lika mycket om USA och dess politiska liv som den amerikanska ungdomen.

Amerikanerna spenderar utan tvivel en mycket, mycket stor del av sin tid med att se på TV, och deras tankesätt är därför många gånger mycket begränsat enligt europeisk måttstock. TV:n spottar nämligen ut reklam efter reklam och de otaliga seriefilmerna är strålande propaganda för USA, FBI, Ironside, Mod Squad, hela gänget har ett förvånansvärt skickligt sätt att metodiskt svartmåla alla och allting som inte representerar etablissemenget. Ungdomen intresserar sig därför främst för sport, bilar och andra materiella ting. Bilen är den stora statussymbolen, killen med den senaste sportbilen är avundad, i småsätterna är bilkörning en populär fritidssyssla, att köra runt staden i oändlighet är vardag för de flesta ungdomar.

"Give me . . . your huddled masses
yearning to breathe free."

Det är alltså inte alls förvånansvärt att skolungdomspolitikerna helt saknas. Stolt över sin "Frihet" och "Demokratin" är den amerikanska skoleleven helt under toffeln utan att verkligen bry sig om det.

I de flesta skolor finns t.ex. ännu regler då det kommer till klädsel. Flickor kan i allmänhet ej ha byxor ("alltför spända byxor distraherar studierna, gossarne kan inte koncentrera sig" heter det), korta kjolar är ej tillåtna, mångenstades inte heller långt hår eller skägg för pojkar ("skägg representerar allt som karakteriserar hippies: smutsighet, slapphet, morallöshet, samhällsfientlighet"). Allt det här om klädregler är säkert välbekant för många, det nya är kanske att man slutligen börjat

diskutera allvarligt om det. Även om vissa domstolsbeslut ställt sig på elevens sida vid rättegångar om långt hår är ändå eleverna i stort sätt utan makt att förändra på reglerna.

Elevrådsverksamheten är bara strunt i de flesta skolorna. I min skola leds alla möten av lärare, elever får ingenting till stånd. Samarbetet mellan lärare och elever fungerar mycket bra; lärarna regerar eleverna lyder. USA har ett övervakarvansinne en klass på hundra elever skall ha minst 10-15 föräldrar på en kort studieresa, i skolan kan ingen gå i korridorer utan skriven tillåtelse, på danser övervakar föräldrar att inga "onödiga ömhetsbevis" förekommer. För stipendiater är det förbjudet att röka, dricka eller köra bil, flickor bör ej heller använda P-piller. Det är väl onödigt att konstatera att några av dessa regler inte följs av alltför många stipendiater.

Att det är mot lagen att dricka för personer under 21 år hindrar inte heller den amerikanska ungdomen, allting sker bakom ryggen på föräldrar; det är tufft att dricka, ungefär som i Finland. Att vara den stora, starka, tuffa stålmannen är ytterst viktigt, särskilt i småstäder. Det är därför naturligt att slagsmål är vanliga. Pennalism hör till vardagen också här. Populärt i min skola är att sätta yngre elever huvuden i WC:n och dra på vattenkranen. (Det kallas Royal Flish).

Att det är viktigt för tonåringar att vara manliga, tuffa och råa hindrar dem inte att gå i kyrka varje vecka. De tar på sig en helt ny image, de har kostym, de sitter vackert med föräldrarna och ler vänligt åt bekanta. Utlänningen ser därför ofta alla amerikaner som alltid leende, vänliga personer som vill alla väl.

Det finns en viss skenhelig, sirapaktig atmosfär i de otaliga små kaffemötena i kyrkor och i skolor. De flesta möten börjar med national hymnen och flagghissning, alla fotbollsmatcher likaså. Nationalismen, Amerika-är-bäst-attityden kommer ofta fram. I de flesta klassrum finns den amerikanska flaggan. Stoltheten öve det "Fria Amerika" finner man överallt. Den sockersöta

idyllen är ändå som bortspolad då vi förflyttar oss till storstaden.

Kriminalitet, kravaller, universitetsoroligheter, konfrontation med polis och demonstranter, radikalisering i black power-rörelsen, större och större motstånd mot Vietnamkriget, allvarliga svårigheter med luftföroreningar - dessa är faktorer i vardagslivet i storstaden i USA, 1969.

Demonstrationer sker så ofta att pressen endast relaterar de största att tecken på att studentdemonstrationerna börjat sprida sig till lärdoms skolorna i storstäderna får föräldrarna att bäva.

Det är dock ett allmänt glädjämne att Student for Democratic Society (SDS), den radikala vänsterstudentorganisationen) råkat i inre stridigheter. Medan de massiva Vietnamdemonstrationerna går lugnt och fredligt till strider SDS-fraktionerna sinsemellan med våldsamedel, vilket givetvis ger ett utmärkt tillfälle att förlöjliga de radikala.

THE GREAT SILENT MAJORITY OF MY FELLOW AMERICANS (som Tricky-Nick Nixon uttryckte sig) är nöjd och att miljön snabbt håller på att bli omöjlig att leva i tycks inte bekymra många. Alla nyhetsmedia är färdiga att fördöma de "radikala våldspredikande anarkiststudenterna, vad som däremot inte anses vara av större vikt är det tysta våld som praktiserats av det amerikanska näringslivet. Att vi dagligen får gift i vår kropp, att 10 miljoner människor i USA svälter borde väl i sanningens namn kallas våld. En student som kastar en sten mot en polisbil gör knappast någon skada, storföretagen som spyrt ut gift i luften hotar däremot mänskligheten.

Då vi talar om våld ska vi heller inte glömma USA:s ekonomiska, politiska och militära dominans runtom i världen. Dessa fenomen samt USA:s inre sociala kris ses av många väntserpolitiker som uttryck för det kapitalistiska samhällets ekonomiska och ägandeförhållanden, inte enbart som isolerade företeelser.

Idrott:

av idrottsordf.

Skolidrottsåret börjar vanligtvis med skidning, men då intresset för denna sportsgren var alldeles nere, så räcker det med blotta omnämnet.

I maj fick vi ändå ihop ett gäng för gatustafetten, och där hölls vi bra med, så där i mitten av 38 lag. Flickorna deltog också i stafettkarnevalen.

September kom med kusligt väder och HSID. Trots vädret klarade Vivian Granlund seger år oss i flickornas längd med resultatet 4,25 m.

Grattis! Strongt gjort var det också av Johan Tähtinen att på pojkarernas 1000 m gå fram och leda ända till upploppet, då han lät sig överraskas av en "nors". Men en andra placering var inte fyskam och tiden 2,52 var verkligen bra i kylan. Vi blev besvikna på Mansikkala som trots kvalificering till final på 400 m inte ställde upp där. Dan Hedberg sprang häck 110 m och blev fjärde, 300 m där han segrade och 100 m med en andra plats som resultat. Inte dumt av så få att köra fram med såna toppresultat.

Till SFSI-mästerskapen i Gamla Karleby reste Dani ensam. I hållande regn på genomdränkta banor var det inte skojigt att löpa. 11.8 på 100 m gav en tredje placering och fjärde blev han på 300 m.

Mariehamn hade i år fått skolsimmet och Ageli fick i väg Ritva Eskolin som blev femte i sin gren medan Thomas Lindholm blev tvåa på 100 m fritt och trea på 100 m bröst. Bra av våra simmare att efter en mycket tröttsam resa i full storm ändå hålla sig på toppen.

Flickorna deltog med två lag i F.S.K.G:s bobollsserie. Mellanskolans lag segrade över Helsinges med 11-0. Det var en fin match. Men någon finalplats blev det ej i år.

Som vi ser av resultaten och deltagandet skanas intresset bland mängden att ställa upp till fight för skolan. Ska vi tro på ändring för det kommande året. T.ex. i stafettkarnevalen finns möjlighet för alla att ställa upp och där träffar man ju cirka 2000 jämlingar från nästan alla svenska skolor i Finland.

Tack för i år
Idrottsordförande

ELEV-69 framstegsvänlighetens spöke 17

Framstegsvänlighetens spöke går över svenskfinland. Elev-69 utbreder sig bland den finlandssvenska skolungdomen. Elev-69 ger utlåtanden i viktiga skolpolitiska frågor och sprider information om aktuella problem. FSS styrelse är splittrad och den konservativa styrelsens halvdana försök till kvasiradikalism vittnar om en fullkomlig "törnrosasömn" i skolpolitiska spörsmål. Medan FSS sover väntar de framstegsvänliga på prinsen som åter skall väcka förbundet till skolpolitisk och samhällelig "vakhet". Prinsen heter DIDRIK. Den 2-4 januari samlas den finlandssvenska skolungdomen i Vasa till Diskussionsdag och extra elev-Riksdag, dels för att behandla FSS ungdomspolitiska program och utreda diskussionsdagarnas status samt dels för att välja en ny styrelse åt FSS.

ERIKS arv ...

ERIK 69 dvs. elevriksdagen i Hangö splittrade den finlandssvenska skolungdomen i två läger. Det ena lägret består av den nuvarande, konservativa FSS-ledningen och dess anhängare, det andra lägret av den "radikala" falangen inom FSS, kallad Elev-69. Splittringen är ett resultat av en långsam utveckling, som började i medlet av 60-talet, då tanken på akoldemokrati för första gången på allvar framfördes på finlandssvenskt håll. I början var tanken mycket utvecklad, men med tiden fick elevernas krav på medbestämmande-rätt i skolarbetet allt klarare konturer. Då elevernas krav ökade och blev allt målmedvetnare ökade även motsättningarna mellan de konservativa och de progressiva. På diskussionsdagarna -68 i Mariehamn framträdde motsättningarna mellan dessa två ovan nämnda grupper så starkt att man redan då kunde ana att samarbetet i fortsättningen var i fara.

När sedan elevriksdagen närmade sig satte de konservativa igång en verkligt hård kampanj för att få

ut det progressiva styret. Pengar för juntning och resor fanns det gott om, det sörjde alla svenskhetens bevarare för. Och sedan gick det som det gick; (efter diverse oredligheter och valplojer) de konservativa klampade in i förbundet med modersmålets sång och gamla välkända slogans klingande i bakgrunden.

Efter dessa händelser såg de liberala och vänsterinriktade skolungdomarna sig tvungna att inta en oppositionell inställning till den nyvalda förbundsstyrelsen och beslöt att inte gå med i en koalitionsstyrelse. Konsekvensen av detta var grundandet av Elev-69 som inom sig samlar skolungdomar från SU till vänstern. Elev-69:s viktigaste uppgift är att få till stånd ett linjebbyte inom FSS. FSS:s verksamhet bör präglas av en vettigare skol- och samhällspolitik, samt av en enligt FSS:s skolpolitiska program, elevvänlig intresseverksamhet utan konservativa fördomar och stelbent byråkrati.

DIDRIKs ansvar ...

Situationen på skolungdomsfronten just nu, då nästan en månad återstår till det slutliga avgörandet, kan allmänt sägas vara rätt diffus. Elev-69 har under den gångna hösten haft en aktiv verksamhet med många allmänna möten, diskussionstillfällen - och seminarier som huvudpunkter. FSS å sin sida har inte helt försummat sin verksamhet om också den har varit lam och rätt intetsägande. I allmänhet kan splittringen sägas ha haft en positiv inriktning på skolungdomsverksamheten. Aktiviteten har denna höst varit större än under många år tidigare. Nu har man också ett alternativ i Elev-69. Den enskilda eleven känner att det är just hon/han som kommer att avgöra den fortsatta utvecklingen inom skolungdomsförbundet.

Det är alldeles klart att en splittring som den som nu förekommer inom FSS inte kommer att lämna de komman-

BATMAN

de idéströmningarna inom svenskfinland oberörda. Trots allt har vi ju att göra med en organisation där de flesta finlandssvenska medborgare tar sina första stapplande steg inom organisationslivet.

Särskilt inom studentpolitiken kommer det att vara intressant att se hur denna skolungdomssplittring tar sig uttryck. Antagligen kommer dessa gränser med tiden att utjämnas och förhållandena stabiliseras i någon mån. Men samtidigt är det klart att de makthavande finlandssvenska kretsarna inte kommer att stå handfallna inför en radikalt omskapande åsikt-riktning som Elev-69 företräder, och som ifall de progressiva återtar sina ställningar inom skolungdomsförbundet, kommer att sprida sig allt mer.

Det är alltså på lång sikt viktiga och betydelsefulla beslut som den finlandssvenska skolungdomen kommer att fatta på den extra elevriksdagen i januari.

L & C

Föräldraföreningen Hem & Skola's årsmöte.

Mötet öppnades av Henrik Weckström, Han valdes också till ordförande för detta årsmöte.

Vid mötet behandlades särskilt styrelsens förslag till verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret.

- För det första godkände mötet att föreningen stöder skolbibliotekets "sättande på fötter". Bl.a. konstaterades att elevernas språk blir torftigt om de inte läser. För tillfället finns endast ungdomsböcker i skolbiblioteket som passar de yngre? Eleverna. Eftersom 4000 band brann och bara 1000 nya band anskaffat. Läsintrasset torde vara stort eftersom det varje gång bok-

bussen kom till skolan i fjol lånades c. 70-80 böcker.

- För det andra understöder föreningen idrotts- och fritidsverksamheten i skolan. På så sätt fås ungdomen att syssla med "vettiga saker".

- För det tredje blev mötet inte enigt i frågan om föreningen skulle stöda (ekonomiskt)ekskursioner.

Frågor: Varför anordnas inte tillställningar (diskussioner, möten m.m.) där också eleverna får vara med?

Varför beaktas inte elevernas åsikter i föreningens verksamhet?

Förslag som man tog opp på mötet:

Varför kan tillställningarna inte ha en lite intimare och mänskligare stämning, istället för att vara såna här stela träffar som de för tillfället är? Där "The People" sitter och stirrar varann i nacken?

2. Föreningens uppgift är, att med tanke på barnens bästa, främja samarbetet mellan hem och skola, lärare och föräldrar. Föreningen fullföljer sitt syfte genom att samla målsmän till aktivt arbete för att bistå lärarkåren vid Äggelby svenska samskola såväl ideellt som materiellt. Föreningen stöder elevernas fritidsverksamhet direkt el. indirekt genom att bistå andra, i första hand inom skolan verkande organisationer. Föreningen vill främja sådana strävanden, som kan vara till nytta för ungdomen och dess utveckling i positiv riktning.

(Var och en må bilda sin egen åsikt om detta).

enl. 6§ har lärarkollegiet rätt att föreslå 2 kandidater till styrelsemedlemmar. För tillfället är lärarkollegiets styrelsemedlemmar, mag. Wasz och mag. Gayer.

del av 6. § .... Skolans elevorganisation kan utse två representanter, som har rätt att delta i styrelsens möten.

red:s fråga: Varför har elevrådet inte informerats om att det har rätt att välja dessa representanter? Varför??

Varför???

Varför får vi inte biff med lök?
Varför får vi inte knäckkory?
Varför får vi inte potatismos och köttsås varje dag?
Varför får vi aldrig gröt?
Varför får vi alltid fisk?
Varför får vi inte flera rätter att välja på, då skulle kanske någon vara nöjd?

VARFÖR klankas det alltid på skolmaten? I sanningens namn skall jag medge att det faktiskt finns några som gillar skolmaten, men deras antal är litet, och deras svaga röster drunknar i detta allmänna gnissel.

Naturligtvis kan inte alla människor tycka lika mycket om all mat, men hur kan man veta om man tycker eller inte tycker om något när man inte ens smakar? Vid all slags mat (utom makaronilåda och potatismos med köttsås) marscherar ungefär en fjärdedel av eleverna rakt igenom matsalen, om de överhuvudtaget går in i den. Somliga äter ingenting som innehåller kål (kålsoppa, kåldolmar, kål-ris-köttlåda), andra äter ingenting med inälvor (leverlåda, sås på lever, blodplättar och -pudding), många äter aldrig fisk (strömmingslåda, fisk i dillsås), och faktiskt finns det också ett fåtal som inte äter kory. Fläksås ogillas av alla bantande flickor, trots att fläsket är bortskuret och griskött anses vara det värdefullaste köttet. Ibland skulle man rent av tro att någon blandat gift i maten, att döma av minerna med vilka den mottas, och av de namn eleverna ger åt vissa rätter.

Ändå är vår mat både omväxlande och smaklig, och framför allt är den kalorimässigt och näringsmässigt hopsatt av experter på området. Vi har inte mindre än tjuugu olika rätter under en fyra veckors period. Visserligen bara en rätt per dag, men ändå. Dessutom har vi olika sallader, såsom gurka, rödbeta, lingonsylt, råkostsallad på kål eller morötter, som piggar upp huvudrätten. Salladerna har vi tyvärr inte råd med alla dagar, men ofta nog. Man undrar vilken furstlig taffel eleverna bjuds på hemma, då vår husmanskost inte duger.

Naturligtvis förekommer också den andra ytterligheten hos oss. Det är den som rusar in med kappan på, kastar sig över maten, öser halva gurkassietten på sin tallrik och sätter sig bakom ett berg av potatismos och skummar korven av korvsoppa. Resultatet är att andra inte får tillräckligt, och själv har han (sällan hon) tagit för sig så mycket, att han inte orkar med det utan det kastas åt grisarna. Jag undrar ofta om det är så samma personer bär sig åt hemma.

Skolmaten är ett problem. Hur man än bär sig åt, är det misslyckat på något sätt. Alltid klankar någon. Inte bara här, också i andra skolor, också i andra länder. Utom naturligtvis i Biafra. Där skulle kanske vår skolmat mottas med förtjusning, t.o.m. fisk i dillsås, leverlåda och blodplättar.

Seidi Wasz

★ HO CHI MINH ★

Den 3 september avled Nordvietnams president Ho Chi Minh. Denna spröda och hjärtegod man, som av sitt folk kärleksfullt kallades "Onkel Ho" och vars namn betyder "Han som bringar ljus", kämpade för ett fritt Vietnam under största delen av sitt liv. Han var en anspråkslös president och folkhjälte som brukade gå klädd i en enkel, lappad linnekostym. Han vägrade att bo i presidentpalatset och föredrog i stället en enkel hydda i dess trädgård. Han hatade flärd och byråkrati, säkerhetsvakt och pompösa tillställningar. Han älskade blommor mer än allt och förblev trädgårdsmästare ända till sin död.

Ho Chi Minh föddes i maj 1890 och var son till en fattig lantarbetare. Som trettonårig måste han sluta skolan. Han blev sjöman och bekantade sig på detta sätt med platser i olika delar av världen. Till Frankrike kom han vid tiden för första världskriget. Där började han sätta sig in i socialismens läror och skrev artiklar i tidningen "Humanité". Hans politiska verksamhet hade nu börjat ta konkret form. Till de församlade herrarna, som diskuterade freden i Versailles, inlämnade han ett fredsprogram där han första gången krävde självständighet för Vietnam.

Efter en kort vistelse i Sovjetunionen 1924 reste Ho Chi Minh till Kanton i Sydchina där han ägnade sig åt den indokinesiska revolutionära rörelsen. Tillsammans med unga landsflyktiga upprorsmän grundade han den första revolutionära vietnamesiska organisationen. 1931 fängslades han i Hongkong och blev dömd till döden, men tack vare en engelsmans insatser befriades han. Härefter vistades Ho Chi Minh några år i Sovjetunionen men om hans vidare öden på 30-talet vet man inte mycket. Han satt i varje fall i fängelse långa tider. Under dessa år blev han även poet. I fängelset skrev han bl.a.:

"Riskornet uthärdar mortelstötens slag,
Men efter provningen. beundra dess vithet!
Så ock bland människor som lever i dag:
De måste utstå olyckans stöt för att bli människor."

1941 grundade Ho Chi Minh den rörelse, som skulle komma att befria hans land från fransmän och japaner, nämligen Viet Minh. Hans revolutionära arbete avbröts dock av hans arrestering i Kina 1941. Efter ett par år slapp han ut - klar att inleda den öppna fältstriden mot koloniserarna.

Denna kamp slutade med Viet Minhs seger. Ho Chi Minh blev premiärminister i den första provisoriska regeringen 1945. Han reste som chefdelegat till fredsförhandlingarna i Paris 1946 men dessa avbröts och kampen bröt ut på nytt. Atta års hård kamp mot fransmännen följde och den slutade med slaget vid Dien Bien Phu 1954. Ho Chi Minh var nu sitt lands president, älskad och omtyckt, som en fader.

Som ett bevis på "Onkel Hos" popularitet i det Washingtonstyrda Syd-Vietnam är det faktum, att president Eisenhower inte vågade låta det Vietnamesiska folket demokratiskt välja sin ledare såsom man hade beslutat i Genève-konferensen. Enligt Eisenhower skulle Ho Chi Minh ha erhållit mer än 80 procent av rösterna. Utgången av detta val skulle ju i hög grad ha stridit mot den "demokrati", som USA försvarar med en halv miljon soldater i Sydvietnam.

Ho Chi Minhs liv var den sanne revolutionärens. Han sov ytterst litet, han gifte sig aldrig - "en revolutionär har inte tid för familjeliv". Han var ingen Lenin eller Mao. Han var ingen ståtlig revolutionsledare som Castro. Han var liten och oansenlig till växten. Han var ingen folktalare, ingen dominerande gestalt - och ändå gjorde han ett oförglömligt intryck på alla som kom i beröring med honom. Han blev ledstjärna för tredje världens befrielseörelser. För han visade hur ett litet folk kan få ett helt kolonialt imperium att bryta samman (Frankrike) och ett annat (USA) att vackla i sina grundvalar.

Ralf Nyman

FRÅGOR till LÄRARNA

En flicka på första klassen ställde följande frågor till lärarna. Endast två lärare svarade; rektor Hjalmar Blomqvist och lektor Martin Meinander.

- Frågorna: 1. Får lärarna röka?
 2. Får lärarna äta karameller på timmarna?
 3. Varför måste eleverna betala en ny peksticka om magistern slagit sönder den gamla?
 4. Varför äter inte lärarna i matsalen?
 5. Måste eleverna betala fönstret om en boboll går igenom det?

Svaren:

Frågorna har ett starkt drag av modärn s.k. revolverjournalistik, d. v.s. frågorna torde vara huvudsaken, svaren en bisak. Här nedan följer i alla fall några synpunkter.

1. Jag har för mig att människor, som rår sig själva, får röka. Varför vet jag inte. Lärarna är sådana människor och inga förbud hindrar dem att röka. Om mor och far tillåter det får också eleverna röka (utom i skolan) på fritiden. Ingen borde röka. Rökning är en skadlig, dyr och onyttig sysselsättning.
2. Enligt allmänt antagna umgängesnormer äter man i sällskap endast då det bjuds på förtäring, t.ex. karameller, åt alla. En lärare, som hela dagen måste hålla språklådan i gång även om halsen är sträv och sjuk vid förkylning, kan behöva en pastill t.o.m. under lektionen. För övrigt har jag ingen kännedom om att lärarna skulle följa en del elevers dåliga exempel vad karamellätning eller tuggummituggande under lektionerna beträffar.
3. Jag känner inte till ett sådant måste. Det måste vara fråga om något misstag.
4. Frågan innehåller svaret. Enligt gällande byggnormer för skolor får vi inte heller framdeles en så stor matsal, att alla skulle rymmas på en gång i den. Det skulle bli för kostsamt. Lärarna kan därför äta i lärarrummet. Det finns plats för dem där.

Hjalmar

1. Så vitt jag vet är det inte förbjudet för lärarna att röka och för eleverna bara under skoltid och i skolan. Det är lika olämpligt att en lärare röker t.ex. i ett klassrum som att en elev gör det. Rökning i ett slutet rum är nämligen medicinskt nästan lika farligt för icke rökare som för rökare i rummet. För mig må äldre elever gärna få tillstånd att röka utomhus under rasterna, och detta har skolstyrelsen också föreslagit för undervisningsministeriet. Personligen anser jag rökning onödig.
2. Ett gammalt talesätt låter veta att man inte skall tala med mat i mun. Detta är en artighet som lärarna automatiskt i vanliga fall accepterar och, tycker jag, eleverna också kunde göra utan förbud. Under lägre skriftliga övningar kan ätande av karameller el. ngt. annat vara motiverat och också tillåtet.
3. Är frågan motiverad? (I en normal klass borde för övrigt inte läraren vara tvungen att slå sönder en peksticka.)
4. Man brukar säga: "Lika barn leka bäst" och även om det kanske inte är helt i tidens anda torde det ligga mycket sanning i det. Också en

lärare behöver någon gång under dagen få koppla av, något som för de flesta lärare går bättre i en miljö utan elever. (Likaväl som det i allmänhet är lättare för elever att koppla av i ett sammanhang där lärarna inte är med).

Martin

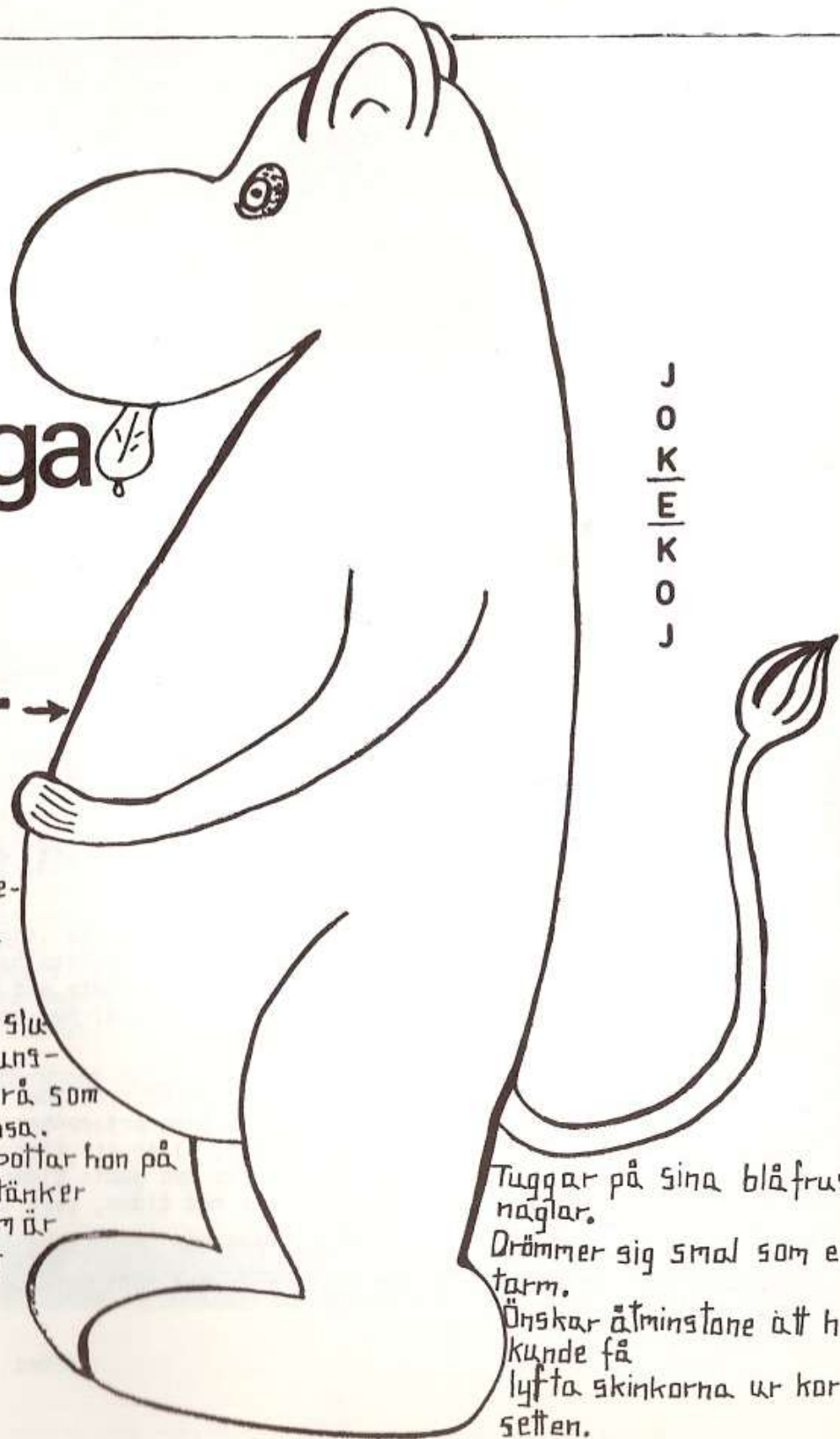
5. Nej. (Lektor Erna Huttunen svarade).

Kött- bit med många

för- delar

Köttätare

Fruen i charkuteri-
ributiken
har hemfallit åt
kannibalismen.
Kunderna t.ex. slukar
hon i en mung-
bit: käften är rå som
en köttfärsslamsa.
Dessemellan spottar hon på
blyertsen och tänker
om detta liv som är
varken hackat
eller malet.

J
O
K
E
K
O
J

Tuggar på sina blåfrusna
naglar.
Drömmer sig smal som en
tarm.
Önskar åtminstone att hon
kunde få
lyfta skinkorna ur kor-
setten.

'Det som skiljer människan från djuren är att den äldre generationen överför sina kunskaper på de yngre. Inhämtandet av de äldres kunskaper, är alltså det viktigaste i en ungs liv. Men nu förfuskas detta kunskapsinhämtande genom att ungdomen i stället ägnar sig åt demonstrationer och kårhusockupationer. Vad ungdomen behöver är fasta normer och fasta auktoriteter.'

'De unga ska lära sig av de äldre. Ungdomen läser tidningar och tittar på TV tack vare det ökade välståndet och det leder till att de betraktar sig som betydligt intelligentare än vad de i själva verket är. Det där är gallet. Ungdomens kunskaper ska komma via skolbänken med hjälp av de äldre som lärare!' Svensk ungdom har gallhojtat i ilska över den här tesen, men Uno Lamm står fast vid sina åsikter.' - Titta er omkring idag och försök sedan förneka att vad jag har sagt är sant.'

Så säger teknologie doktor UNO LAMM, Asea i FIB-aktuell.

FIB-aktuell påstår, att Uno Lamm är ett geni (på vilket sätt i så fall undrar jag), men han tycks inte veta ett skvatt om ungdomen. Har han aldrig tagit reda på VARFÖR vi demonstrerar? Vi vill ju inte störta vårt överflödssamhälle, vi vill bara lappa dess misstag mot u-länderna innan det är för sent.

Vi betraktar oss inte som intelligentare för att vi läser tidningar och tittar på TV, vi vill bara ha information om vad som händer i världen, hur andra folk har det, hur de lever.

Vi vill inte förfuska kunskapsinhämtandet, utan göra det intressant. Sällan behandlas miljöförstöringen och avfallsproblemet i biologin, klyftan mellan i-länderna och u-länderna i geografin och undervisningen i historia är helt Europakoncentrerad. Vi har ännu inte fått praktisk språkundervisning d.v.s. inte fått lära oss att uttala ord och satser på främmande språk.

Om kunskaperna skall komma via skolbänken, måste de göras mera intressanta och praktiskt värdefulla för hela mänskligheten.

Är det någon nytta av kunskaper som inte behandlar ett dugg folk som dör av hunger medan vi lever i överflöd.

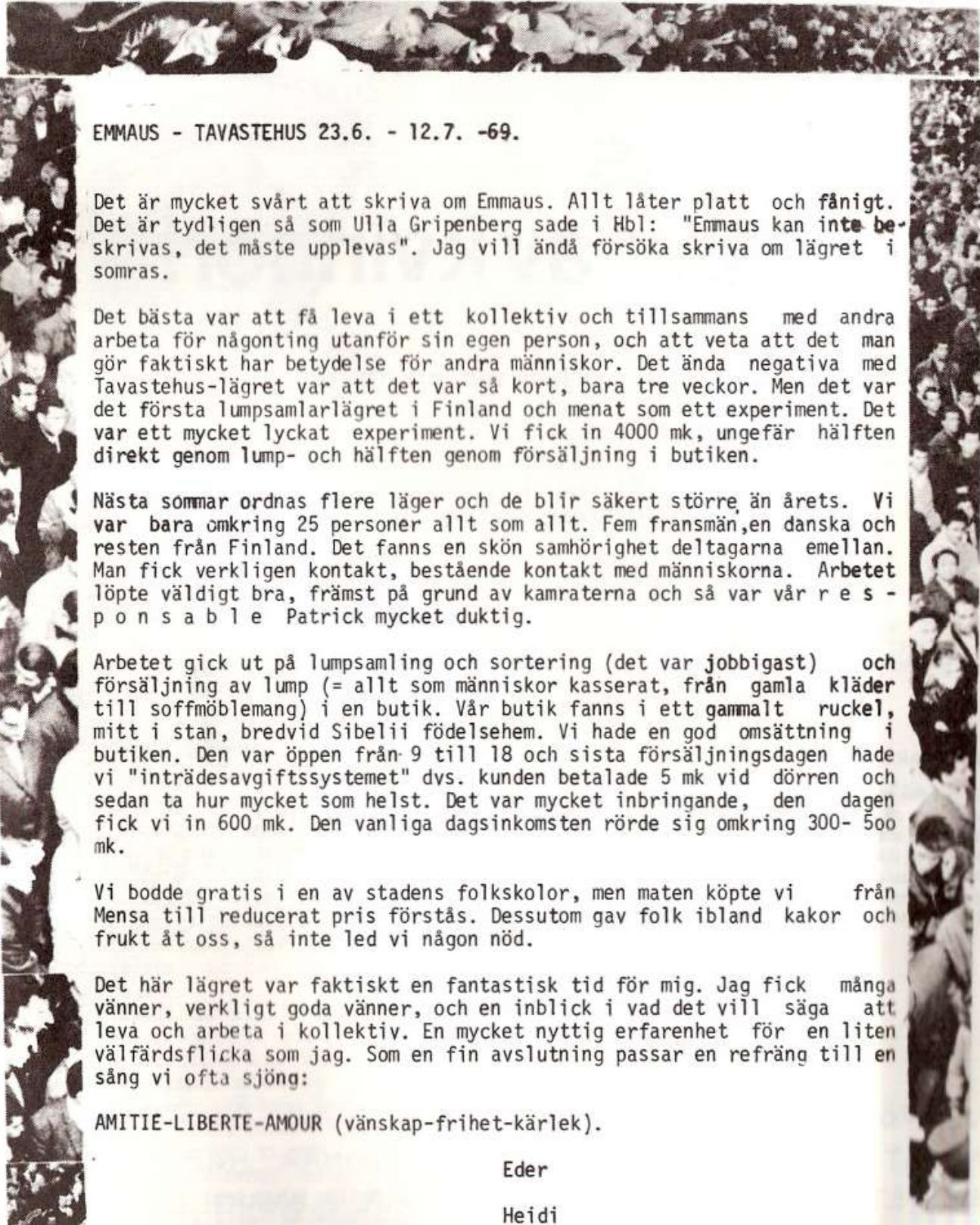
Vi uppfostras till robotar, vilka tjänar ett samhälle som räknar människor i siffror, ett samhälle som över huvudtaget inte har något hjärta. Vi uppfostras till den tron, att om vi har arbete, ett hus, en bil, en familj o.s.v., så är allting som det skall vara. Men hur länge kommer allt detta att kunna existera?

Om vi sedan protesterar mot det här, blir vi utskrattade, "vi är ju för unga för att förstå VÅRT bästa, vi har ju inga erfarenheter av livet." Vad är viktigare - att bara ha erfarenhet, eller att sträva framåt mot livsvillkor FÖR ALLA? Vi kan ju inte leva den gamla tiden på nytt, på nytt, och på nytt, samhället måste följa med tiden, vara till för människor, inte människorna för samhället.

Jag undrar, om gubben Uno Lamm själv alls har fått vara ung, det verkar inte så ...

Mika

EMMAUS - TAVASTEUS 23.6. - 12.7. -69.

Det är mycket svårt att skriva om Emmaus. Allt låter platt och fånigt. Det är tydligen så som Ulla Gripenberg sade i Hbl: "Emmaus kan inte beskrivas, det måste upplevas". Jag vill ändå försöka skriva om lägret i somras.

Det bästa var att få leva i ett kollektiv och tillsammans med andra arbeta för någonting utanför sin egen person, och att veta att det man gör faktiskt har betydelse för andra människor. Det ända negativa med Tavasteus-lägret var att det var så kort, bara tre veckor. Men det var det första lumpsamlarlägret i Finland och menat som ett experiment. Det var ett mycket lyckat experiment. Vi fick in 4000 mk, ungefär hälften direkt genom lump- och hälften genom försäljning i butiken.

Nästa sommar ordnas flere läger och de blir säkert större än årets. Vi var bara omkring 25 personer allt som allt. Fem fransmän, en danska och resten från Finland. Det fanns en skön samhörighet deltagarna emellan. Man fick verkligen kontakt, bestående kontakt med människorna. Arbetet löpte väldigt bra, främst på grund av kamraterna och så var vår r e s - p o n s a b l e Patrick mycket duktig.

Arbetet gick ut på lumpsamling och sortering (det var jobbigast) och försäljning av lump (= allt som människor kasserat, från gamla kläder till soffmöblemang) i en butik. Vår butik fanns i ett gammalt ruckel, mitt i stan, bredvid Sibelii födelsehem. Vi hade en god omsättning i butiken. Den var öppen från 9 till 18 och sista försäljningsdagen hade vi "inträdesavgiftssystemet" dvs. kunden betalade 5 mk vid dörren och sedan ta hur mycket som helst. Det var mycket inbringande, den dagen fick vi in 600 mk. Den vanliga dagsinkomsten rörde sig omkring 300- 500 mk.

Vi bodde gratis i en av stadens folkskolor, men maten köpte vi från Mensa till reducerat pris förstås. Dessutom gav folk ibland kakor och frukt åt oss, så inte led vi någon nöd.

Det här lägret var faktiskt en fantastisk tid för mig. Jag fick många vänner, verkligt goda vänner, och en inblick i vad det vill säga att leva och arbeta i kollektiv. En mycket nyttig erfarenhet för en liten välfärdsflicka som jag. Som en fin avslutning passar en refräng till en sång vi ofta sjöng:

AMITIE-LIBERTE-AMOUR (vänskap-frihet-kärlek).

Eder

Heidi

Människan är ett sinnessjukt djur.

Peter Weiss.

Det finns två typer av kvinnor!

De som har julklappsproblem och de som inte har.

Kun sormi osoittaa kuuta niin idiotti
tuijottaa sormea.

VI KAN INTE LÄNGE TILL TOLERA ^{DET} PRIMITIVA DÖDANDET PÅ VÅRA
VÄGAR.

Janusz Kolbuszewski

ELEV MARTYR

Liksom det ruttna äpplets murkande smak
som ligger på glaserade fat från Orrefors
vilket med sitt ansikte skrämmer mig
precis som djävulen i den blåa slängkappan
som lånat anletsdrag från de enögda cyklo-
perna och verkställande doc Wallenberg
så skrämmer mig mina odrägliga svenskböcker •

Tom Karlson, Grängesberg och
Boel Alshorn, Ludvika.

Den gamla kvinnan i
sin bur är 'ett minne
blott'.
S.Å.

I JÄMFÖRELSE MED VAD SOM FANNS FÖRR, ÅTERSTÅR NU
ENDAST BENEN AV EN GENOM SJUKDOMAR HÄRJAD KROPP:
DEN FETA OCH MJUKA JORDEN HAR RUNNIT BORT OCH
ENDAST DET UTMÄRGLADE SKELETTET AV LANDET ÄR
KVAR.

Jag sitter vid de hopplösa resterna
och 'rengör'
och 'gränskar'
och 'sorterar bort'

Platon & S.Å.

Noctilucasoden

Bakom den här lilla skrutte Noctilucan ligger faktiskt ett jättearbete. Det värsta var att när man skulle börja visste man inte ett futt om hur en sån här tidning görs. Mycket klokare blev man inte av att gå igenom alla gamla Noctilucor som fanns i Elevrådsskåpet. Det virvlade damm kring dom både konkret och bildligt. Får en skoltidning vara så intetsägande? Nå, mycket bättre lär nog inte den här heller bli. Av alla Noctilucor hittills var nog fjolårets yliveto.

Det gällde alltså att lära sig allt från början. Springa hos allvärldens människor, bland dom förra redaktionens medlemmar och fråga råd. Sen när man frågade svarade de flesta att "jag vet inte, gå och fråga den och den ..." Som en av den förra redaktionens medlemmar sade borde det vara mera samarbete mellan dom som har erfårit alla de födslovåndor som producerandet av en tidning innebär och dom som just upplever dessa, alltså mellan den gamla och den nya redaktionen.

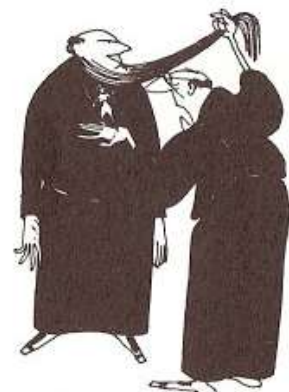
Det första man fick göra när man började dona NOC var att ta reda på alla praktiska grejer. Den andra var att få ihop en redaktion och den tredje att få någon att skriva. Det sista är det sorgligaste kapitlet.

En jättestor brist i NOC är att den är nästan fullkomligt fri från första-fjärdeklassisters bidrag. Det enda undantaget är de frågor en flicka från första klassen ställde lärarna. Vi försökte antagligen med fel metoder. Plakaten vi hängde opp var säkert misslyckade, i alla fall gav de ju inga resultat. Trots alla motigheter fick vi sist och slutligen ändå ganska många skriverier till och med några insändare, och jag tackar alla varmt som har kestät sätta sig ned och författa. Hoppas julgubben hämtar nåt gått åt er!

Annonsanskaffningen var också ett sorgebarn. Fastän folk lovades 10 % för anskaffningen gick det jätteströgt. Hoppas det går bättre på våren. Ja på tal om det, NOC utkommer även två gånger på vårterminen, troligen som duplicerad.

Trots stora planer ändrades inte NOCTILUCAS namn till något mera förstäligt. Tradition är alltid tradition och Noctiluca har ju faktiskt blivit lite av en tradition, den är förtioett år gammal i år! Gratulerar medelåldringen!

Redaktörens utjutelser

(Anna.....)

God Jul
och
Gott Nytt År

ö. redaktionen

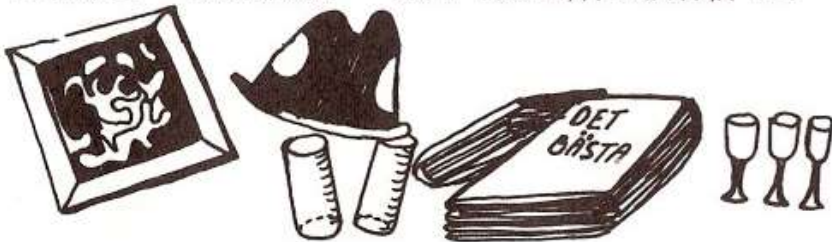
dickursby bok handel

Har du varit på Emmaus loppmarknad?
Där hittar du billiga kläder, väskor
skor, popsaker, smycken och prylar.
Öppet vard. 15 - 18 och lörd. 13 - 15.

stations
väg 1

och
idrotts
vägen,
sandkulla

EMMAUS KÄLLARE ST. ROBERTSGATAN 24

LASTENPUKIMO

Latokartanontie 2, Malmi

N Ä T T

o c h

L Ä T T

En klänning med det, en klänning, som Ni gärna uppträder i på fest. Vitt och lätt! Stort urval klänningar och dräkter för fest och vardag för damer i alla åldrar.

Gör ett besök och Ni finner vad Ni önskar. Välkommen!

ELANTO

pålitligt - modernt

VARUHUSEN

Alexandersgatan 9

Broholmmsgatan 8-10

nyhet

Siro color är en ny sidenmatt latexfärg. Lämplig för s.g.s. alla vägg- och tak- ytor inomhus. I tamburen, vardags- och sovrum- met, barnkammaren osv. Siro color täcker utmärkt. Torkar snabbt.

Kom till oss och välj Siro color, den pålitliga Dickursby färgen med ruter bandet.

SIRO
color

DICKURSBY FÄRGFABRIKER
— landets största i branschen —